

RADNICE!!!

2-3

Rozhovor s primátorem
Janem Dohnalem

4-5

Rozpočet SMO
na rok 2024

7

Podpora obnovy
městských památek

10

Dobrovolník
roku 2023

Nová radnice je národní kulturní památkou

14

Periodický tisk územního samosprávného celku

Měsíčník vydává:

Statutární město Ostrava,
Prokešovo náměstí 8,
729 30 Ostrava, IČ 00845451

Náklad: 142 000 výtisků

Registrační číslo: MK ČR E 12811

Redakce:

telefon: 599 443 714
e-mail: redakce@ostrava.cz
Šéfredaktor: Marek Skřípský

Design+Prepress:

Mattbox.cz, s. r. o.

Tisk: VLTAVA LABE MEDIA, a. s.

Distribuce: Česká distribuční, a. s.

Vyšlo: 5. 1. 2024

Uzávěrka prosincového

vydání: 19. 1. 2024

Noviny jsou ke stažení v pdf

na www.ostrava.cz/radnice.

© Jiří Zerzoň

„Jsme na historickém rozcestí, ale dobře víme kudy se dát.“

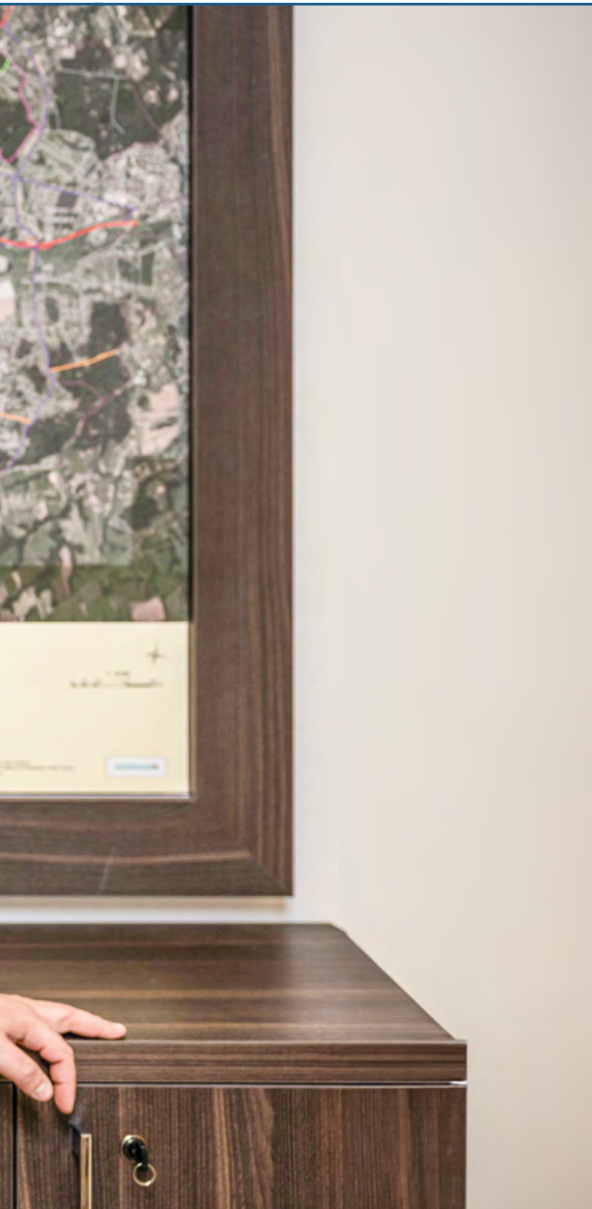
Primátor Jan Dohnal věří ve své město a v dobré konce

Novoroční rozhovor z pozice primátora poskytuje Radnici!!! vůbec poprvé. Leden přitom svádí k bilancování uplynulého roku. Překvapilo Vás něco po nástupu do funkce?

Díky tomu, že jako náměstek primátora jsem byl součástí vedení města už dříve, měl jsem o jeho fungování poměrně jasnou představu a agenda pro mě nebyla novinkou. V tomto ohledu se překvapení nekonalo. Nicméně, poněvadž jsem primátorem prvně, tak jsem loni zažíval mnoho svých „poprvé“. Přece jenom člověk někdy vnímá tu samou událost jinak z pohledu náměstka a jinak v roli primátora. Co jsem si nedokázal dříve představit, byla skutečnost, jak moc je výkon primátorského postu časově zatížen tou, řekněme, ceremoniální stránkou věci. Zkrátka, kromě vlastní pracovní činnosti musím i reprezentovat. Ačkoliv se to na první pohled nezdá, jde o velkého „časozrouta“, abych použil známý termín Stephena Kinga. Ale nestěžuji si, práce pro Ostravu mě baví a umožňuje mi řešit priority, které považuji za klíčové. **Jednou z takových opakujících se priorit zásadního významu je jistě městský rozpočet. Média si všimají toho, že je znovu rekordní, že se opět zvýšil objem prostředků na investice... Ovšem podmínky jsou každý rok specifické. V čem je podle Vás letošní rozpočet zásadní?**

Zásadní vidím v letošním rozpočtu dva momenty.

Shodli jsme se na tom, že chceme dát více peněz městským obvodům na opravy nebo výstavbu toho, co je nejvíce vidět a co každý den používá každý z nás. Tedy položky jako chodníky, městský mobiliář, veřejné komunikace, zeleň, školy a podobně, prostě posunout ostravský veřejný prostor a především sídliště do 21. století. Tento záměr se nám skutečně zdařil, do obvodů zamíří větší objem financí a já věřím, že jejich radnice díky tomu zvládnou lépe spravovat svůj majetek, který je zároveň majetkem města. Druhý bod souvisí s předchozím. Jakkoliv jsme dokázali rekordně přidat obvodům, nemuseli jsme krátit žádné městské investice. Obavy kritiků, že navýšení prostředků obvodům půjde na úkor rozvoje a investic města, se tedy nenaplnily. Všechny probíhající a připravené projekty budou pokračovat. Chápu, že stát musí šetřit a konsolidovat své výdaje, aby se dál rekordně nezadlužoval, a jsem za to rád. I my jsme proto přistoupili k úsporným opatřením, kdy jsme srazili běžné výdaje města o 2 procenta tam, kde to bylo možné.

Při nástupu do úřadu jste oznámil, že chcete změnit celkové vnímání Ostravy za hranicemi regionu. Pomocníka jste spatřoval rovněž v pravidelném konání vrcholných kulturních a sportovních událostí na území našeho města. Jak to vypadá s naplňováním této představy?

Sportovní a také kulturní akce špičkové úrovně

jsou skutečně jedním z nejučinnějších nástrojů, jak ukázat, že Ostrava je v mnohem lepší kondici, než jak se to jeví z pražské bubliny. Události tohoto typu přitahují jak značné množství lidí, tak pozornost médií. V tomto ohledu se nám daří dobře. Zaběhnuté sportovní a kulturní podniky pokračují dále a přibývají nové. Koneckonců právě dva největší hudební festivaly v Česku probíhají v Ostravě. Osobně mám představu, že by v Ostravě byla každý rok jedna sportovní událost mezinárodního významu. Tato idea se také realizuje. Letos nás čeká opravdový trhák v podobě Mistrovství světa v hokeji, kdy očekávám obrovskou návštěvnost a zájem tuzemských i zahraničních fanoušků, se vším, co k tomu patří. Příští rok zase přivítáme Mistrovství světa ve florbalu žen. Do budoucna bych chtěl, abychom hostili i byznysové či vědecko-výzkumné eventy, kde se potkají odborníci z celého světa, jako třeba v uplynulém roce UNIQUE SUMMIT.

Vstoupili jsme do roku 2024, kdy uplynulo 100 let od sloučení sedmi dříve samostatných obcí do společné Velké Ostravy. Podle mnohých názorů šlo o první krok na cestě k dnešní moravskoslezské metropoli. Jak vnímáte toto výročí s ohledem na proměny Ostravy během sta let?

Vidím v něm především obrovský vizionářský krok. Před těmi sto lety jsme zde měli samostatná města, jako Moravská Ostrava, Slezská Ostrava, Vítkovice, Přívoz... a na ně navázané obce, často venkovského charakteru. Dnes to vyznívá trochu úsměvně, protože se mezitím třeba proměnily v desetitisícové sídlištní celky. Roku 1924 došlo ke stavu, kdy bylo prvních sedm z nich koordinovaně řízeno, což nahradilo do té doby zcela samostatný postup jednotlivých radnic, který už nebyl – vzhledem k jejich rychlému růstu – udržitelný. Z toho koordinačního principu Ostrava žije, dá se říci, až dodnes, kdy ji tvoří už ne 7, ale 23 obvodů.

Následný vývoj byl v době komunismu poněkud pokřiven. Sjednocování sice pokračovalo, ale takovým způsobem, že došlo k oslabení jednoho centra a vzniku tří – Moravské Ostravy, Jihu a Poruby, což dodnes určuje podobu města. Ale ať už byly cesty, kterými se dějiny Ostravy ubíraly, jakékoliv, bez vzniku Velké Ostravy před téměř přesně jedním stoletím by rozhodně neměla metropolitní význam a pozici, jaké se těší dnes.

Po ohlédnutí do minulosti se obraťme k tomu, co nás čeká. V čem spatřujete nejbližší cíl, kterého bychom jako město měli co nejdříve dosáhnout?

Snad se čtenáři nebudou zlobit, když začnu malinko zeširoka, a to tím, že Ostrava v 90. letech prošla poměrně zdařilou restrukturalizací. Drtivá většina obyvatel, kteří odešli z těžkého průmyslu, našla uplatnění jinde a k černým scénářům, upomínajícím na americký Detroit, rozhodně nedošlo. Přerod jsme tedy s určitými otřesy zvládli a teď si musíme říci, jak dál. Přestože tady máme nejednu turistickou zajímavost, nikdy nebudeme destinací typu Českého Krumlova. Jsem přesvědčen, že nová ostravská identita musí navázat na průmyslovou tradici a využít potenciálu tvořivých a šikovných lidí. Jenom ten průmysl už bude mít jinou podobu – konkrétně podobu IT technologií, průmyslu 4.0 nebo umělé inteligence. Proces utváření nové role vlastně už začal. Vždy jsem tvrdil, že musí stát na provázanosti byznysu s vysokými školami. Tak tomu nyní je. Jestliže jsem kdysi řekl, že obě naše univerzity mají v tomto ohledu jisté rezervy, pak dnes uznávám a chválím, že je velmi dynamicky naplňují řadou nadějných projektů. Výsledky už můžeme vidět a já vyhlížím další. Poněvadž od úspěšné ekonomiky města se pak odvíjí vše ostatní.

Rozhovor v prvním letošním čísle nelze než ukončit klasickou otázkou: co byste do nového roku popřál Ostravě a lidem, kteří v ní žijí?

Budu pokračovat v dějové lince (smích). Ostravě proto přeji, ať se dále rozvíjí tím správným směrem. Aby byla stále hezčím, bezpečnějším a dynamičtějším místem, kde se nám všem dobře žije.

Lidem bych tradičně popřál mnoho zdraví, štěstí a spokojenosti. Ač to může znít otrápaně, tak nejde o frázi. To jsou skutečně ony nehmotné statky, jichž není nikdy dost. Zároveň bych čtenářům rád vzkázal, že si uvědomuji, čím celá Česká republika momentálně prochází. Sotva jsme se vzpamatovali z covidu, začala válka na Ukrajině, což s sebou znovu neslo ekonomické dopady, jako zdražování a inflaci. Přes to všechno se domnívám, že situace nabírá stále lepší a lepší směr. S řadou výzev jsme se úspěšně vypořádali, katastrofické vize o zmrzlé a zchudlé zemi se ukázaly jako liché. To nejhorší je za námi. Budme proto optimističtí a nepodléhejme trudnomyslnosti. Česká republika si poradí. A Ostrava zrovna tak!

Děkujeme za rozhovor MS

Rozpočet je znovu rekordní a opět přeje investicím

Zastupitelstvo města Ostravy schválilo na letošní rok dosud nejvyšší rozpočet v dějinách Ostravy. Město bude hospodařit s částkou o celkovém objemu 14,755 miliard korun. Více než třetina této sumy, přesněji 5,292 miliardy korun (35,9 %), je určeno na investice. Také tento údaj znamená doposud nejvíce finančních prostředků, jaké kdy byly pro tento účel uvolněny.

„Při sestavování rozpočtu na rok 2024 bylo naší prioritou ušetřit dvě procenta mandatorních výdajů a maximalizovat investiční potenciál města. To považují v době ekonomického útlumu za stěžejní pro rozvoj Ostravy. Současně si stávající koalice vytkla za cíl posílit rozpočty městských obvodů, které hrají klíčovou roli při zajišťování základních

potřeb občanů a správě majetku města. Rozpočty obvodů budou v příštím roce díky všem rozpočtovým změnám jak na vládní, tak i místní úrovni navýšeny o částku více jak 500 milionů korun,“ sdělil ostravský primátor Jan Dohnal.

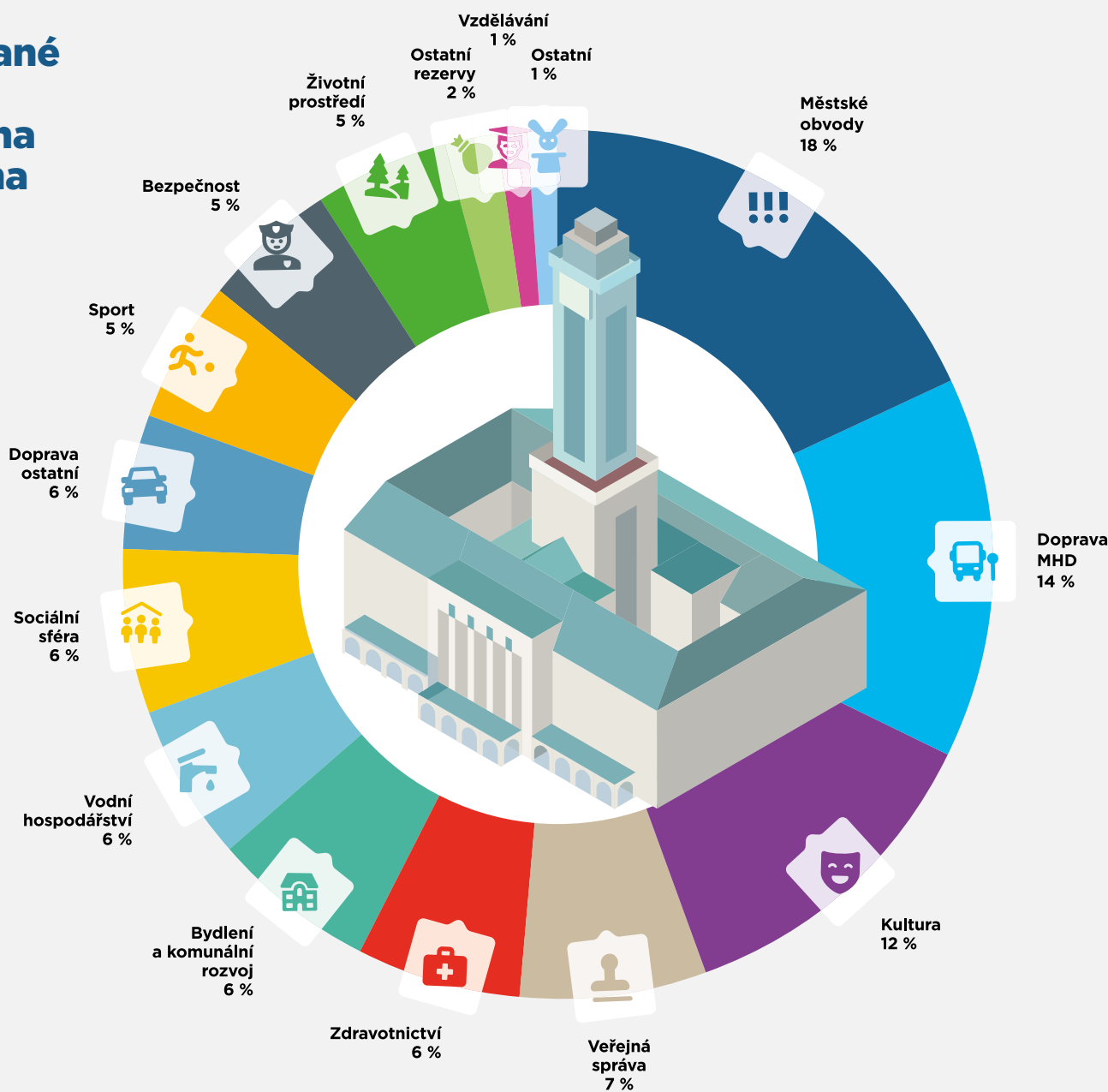
Rozpočet v roce 2024 počítá s vyšší celkových příjmů v hodnotě 11,886 miliardy korun, což oproti loňsku značí navýšení o 373 milionů. Na příjmové stránce město očekává nárůst meziročního inkasa ze sdílených daní o 375 milionů korun, důležitou roli sehrávají převody uspořených a nevyčerpaných prostředků z předchozích let (3,211 miliardy korun), zapojení zbývající tranše investičního úvěru od České spořitelny, výhodně sjednaného roku 2020 (47 milionů korun), a dividendy z Os-

travských vodáren a kanalizací (33 milionů korun).

Znovu se taktéž daří umenšovat městské zadlužení. Na úvěrové splátky jde 421 milionů korun, dluh by se tak letos měl snížit na 2,114 miliardy korun.

„Sestavování rozpočtu na rok 2024 bylo disciplínou vsutku složitou. Se všemi původními předikcemi a předpoklady totiž poměrně významně zamíchal daňový balíček vlády. Podíl na celorepublikovém výnosu sdílených daní bude od roku 2024 pro obce snižen a my jsme se museli s těmito následky popasovat. Nicméně díky úsporám v běžných výdajích, které jsme napříč rezorty provedli, jsme nakonec byli schopni sestavit rozpočet vyrovnaný a zároveň s rekordními výdaji, které budou směřovat do investic ve výši 5,3 miliardy korun. Poměr objemu investičních výdajů k celkovému objemu výdajů rozpočtu je tak jeden z nejlepších, který kdy byl. To znamená, že finance lidově řečeno v Ostravě jen neprojdáme, ale že se snažíme tvořit přidanou hodnotu,“ zhodnotila náměstkyně

Plánované výdaje města na 1 občana

primátora Lucie Baránková Vilamová.

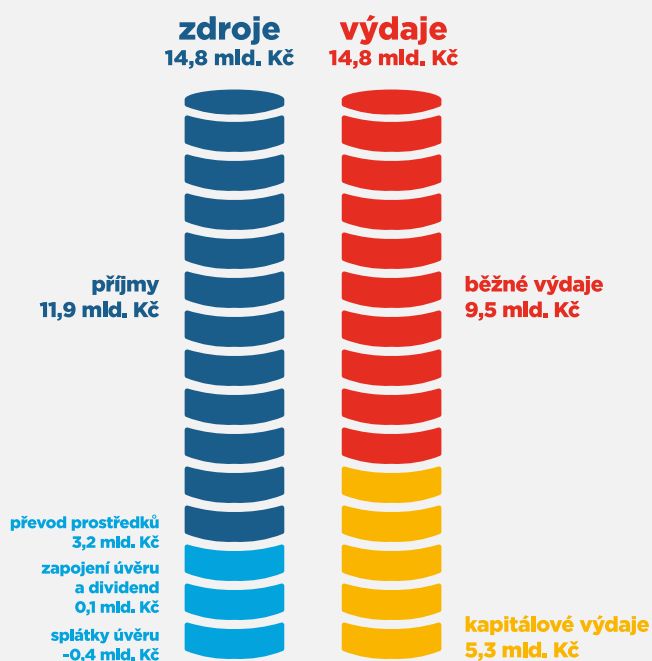
Běžné výdaje letos ukazují částku 9,463 miliardy korun. Důsledkem sektorových změn se u příspěvkových organizací tyto výdaje sníží o 17 milionů korun, u dotací a grantů naopak došlo k navýšení o 29 milionů. Vyšší budou rovněž neinvestiční dotace pro městské obvody, a to o 294 milionů korun. Dotace obchodním společnostem jdou dolů o 71 milionů, zejména díky poklesu dotace Dopravnímu podniku Ostrava na dopravní obslužnost. Ta zaznamenala v porovnání s rokem 2023 snížení o 73 milionů korun. Stalo se tak zásluhou úspor ve spotřebě energií na 2,049 miliardy korun.

Městské obvody si v komparaci s loňskem po-

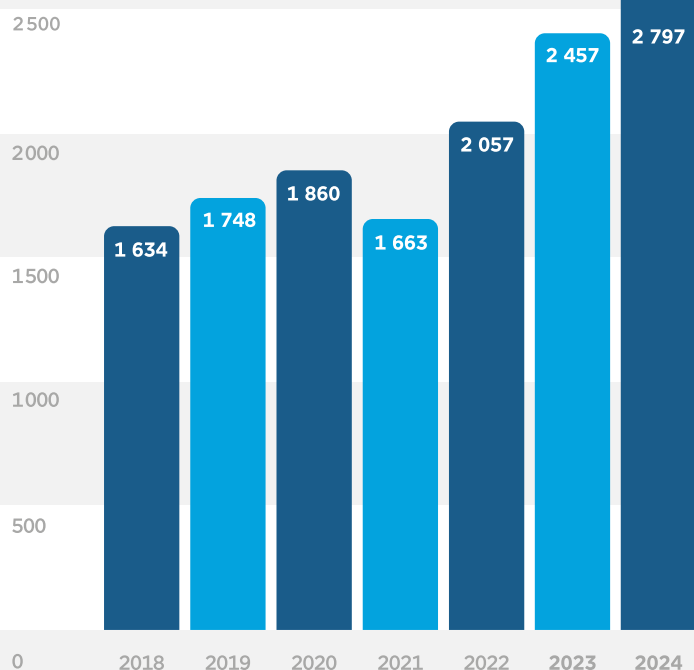
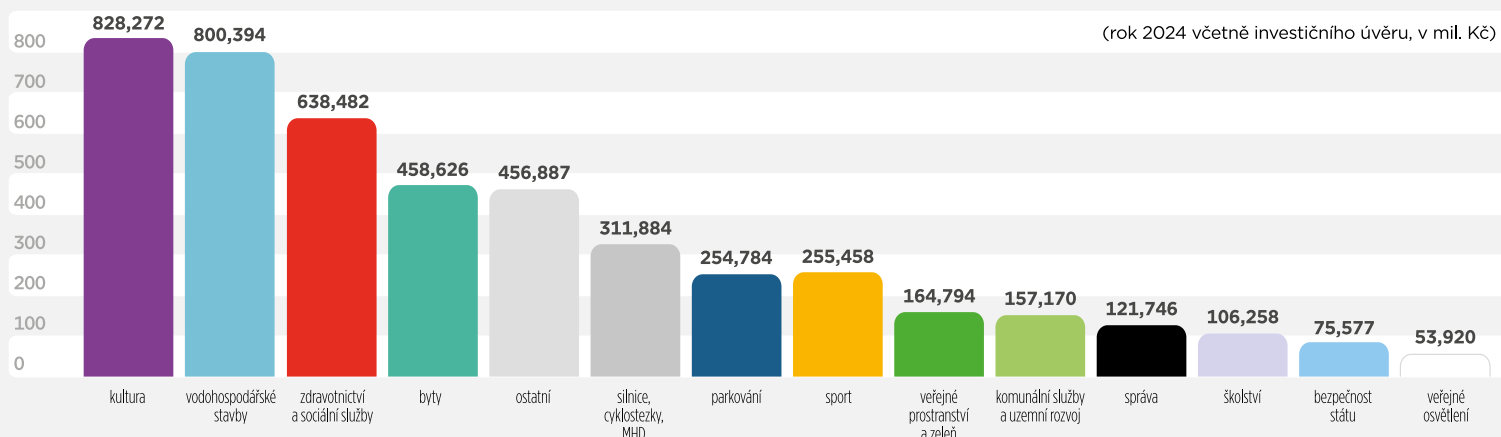
lepší o 340 milionů korun. Včetně rezerv a převodů nevyčerpaných dotací z roku 2023 pro ně schválený rozpočet počítá s částkou 2,797 miliardy korun. Umožnil to především očekávaný nárůst sdílených daní spolu s navýšením podílu městských obvodů na daňových příjmech města o 1,5 procenta v neinvestiční složce. Rezerva na obnovu bytového fondu činí 60 milionů korun, se sumou 35 milionů korun pak může počítat rezerva pro rekonstrukce hřbitovů.

Také letos magistrát realizuje velké množství investičních akcí, týkajících se všech oblastí života moravskoslezské metropole. Patří mezi ně práce na výstavbě nového koncertního sálu spojené

s rekonstrukcí Domu kultury města Ostravy, pokračování rozšíření kapacity Mateřské školy Petřkovice, hasičské cvičiště v Nové Vsi, rekonstrukce budovy úřadu ve Lhotce, oprava střechy Základní školy Generála Janka, chráněné bydlení Strmá 1013/3, energetické úspory bytového domu Nájemnická 14 v obvodu Mariánské Hory a Hulváky, fotovoltaická elektrárna sportovní haly v Krásném Poli, rekonstrukce areálu SKATEPARKU, přestavba objektu krytého sportoviště Ostrava-Dubina, výstavba Multifunkčního domu Muglinov, revitalizace parku u DK Poklad, oživení veřejného prostranství FLORIDA v Porubě a pestrá paleta mnoha dalších akcí. MS

Struktura rozpočtu na rok 2024**Dotace z rozpočtu SMO městským obvodům (včetně převodů a rezerv)**

v mil. Kč

Kategorie investic dle oblastí

Na investice je vyčleněno 5,292 miliard korun, přičemž významnou část z těchto prostředků činí meziroční převody. K proinvestování v roce 2024 je plánováno 4,684 miliard, přičemž zbylé finanční prostředky budou spojeny v účelových fondech pro čerpání vybraných strategických investic města v dalších letech.

(rok 2024 včetně investičního úvěru, v mil. Kč)

Dvojnásobný mistr světa, mistr Evropy, trojnásobný mistr České republiky, další dvě stříbrné medaile a jedna bronzová ze světových šampionátů. Ostravský kickboxer Pavel Borovička se rozhodně má čím pochlubit. Muž rychlých pěstí a nohou je také manželem a otcem tří dětí, vystudovaným bakalářem, technikem NDT a držitelem Zlatého kříže za pravidelné, dlouhodobé dárcovství krve. Aktuálně je ve své kategorii úřadujícím mistrem světa organizace WMAC. Titul vybojoval v německém Schwabmünchenu. Proč se tedy v rozhovoru „nepodpíchnout“ od tohoto úspěchu?

Šampion ze sousedství

Ostravská kickboxerská hvězda vstává ráno do práce a medaile s kolegy nerozebírá

Povídá se, že Vaše cesta za německým zlatem nebyla vůbec jednoduchá. A to nemyslím pouze samotné zápasy...

Máte pravdu, to opravdu nebyla. Už jenom zajistit si účast vyžadovalo nemalou vytrvalost. Naše federace překvapivě nedostala žádnou dotaci a mohla mě pouze zapsat na startovní listinu. Takže po samotném oficiálním zvážení jsem se musel starat – zjišťování potřebných informací, shánění ubytování nebo doprava, tohle všechno bylo na mně. Do toho jsem navíc nějaký čas předtím brutálně hubnul, abych se vešel do své plánované váhové kategorie. Třináct kilo muselo dolů.

Proboha! Jak jste to hubnutí zvládal?

Půl roku a těžce. Hubnutí je celkově pro účastníky turnajů v bojových sportech tím nejtěžším. Každý se váhově tlačí dolů, aby dostával menší rány. Jak jsem na to šel... Musel jsem vyřadit ze stravy veškeré cukry a omezit tuky, takže nic příjemného. Protože v takovém případě člověk nejvíce potřebuje čistou bílkovinu, večeřel jsem tehdy jen uvařené vaječné bílky. Do toho samozřejmě intenzivní trénink a doplňkové sporty, jako například jízda na kole.

Vaše sbírka medailí je skutečně rozsáhlá. Existuje nějaký turnaj, který byl pro Vás nějak zvláštní nebo přelomový? Takový, na kte-

rý vzpomínáte nejradši?

Určitě mistrovství světa v Athénách před deseti lety, odkud jsem přivezl stříbro. V podstatě jsem tam nejel s žádným velkým očekáváním, leda takovým, že mě tam zabijou (smích). Ještě jsem si tenkrát říkal „Do čeho ses to navezl“? Boxovali jsme na full contact, nikdo se s ničím nepáral. Ale zadařilo se a dnes můžu říct, že v těch Athénách spatřuji zlom, který mě hodně posunul. Navíc šlo po všech stránkách o velmi dobře organizačně zvládnutou akci. Obecně ale platí, že každý z turnajů má svou atmosféru a svá specifika.

Vraťme se k začátkům. Jak jste se ke kickboxu dostal?

Oklikou. Nejprve jsem asi dvacet let dělal klasický box. Když jsem kolem třicítky dospěl do věku, kdy se nad Vámi v boxu takzvaně zavře voda, řekl jsem si, že jsem od boxu výsledkově nedosáhl toho, co jsem do něj dal. Shodou okolností mě tehdy oslovil spolužák ještě ze základní školy, sportovní moderátor Tomáš Vzorek. Ten mě propojil s lidmi okolo kickboxu a pak už to šlo tak nějak samo.

Patří v České republice kickbox ke sportům, kterými se dá plně profesionálně uživit?

Bohužel, nepatří. A doba mu nepřeje. V současnosti se do této oblasti naboural bulvární přístup prosazující zásadu „čím více krve,

© Archiv Pavla Borovičky

tím více peněz“. V kurzu je MMA, což já považuji za hazard se zdravím a žádanku o invalidní důchod. Vůbec nemluvím o různých podnicích typu Clash of Stars. To je obluďárrium, které s bojovými sporty nemá nic společného. Proti sobě nastupují různé rádo by celebrity, aby na sebe tímto perverzním cirkusem strhávaly pozornost. Klasické bojové sporty tímhle vším trpí.

Bez sponzorů je vše samozřejmě složitější. Město Vás nějak podporuje?

Spolupráce s magistrátem naštěstí funguje skvěle. Rád bych využil našeho rozhovoru k poděkování statutárnímu městu Ostrava, jmenovitě pak panu primátoru Dohnalovi. Bez finanční podpory z radnice bych asi do toho Německa vůbec nemohl jet, poté co jsem si krátce předtím sám platil mistrovství Evropy v San Marinu. Cesta ke zlatu tak vedla přes Ostravu.

Pracujete jako technik výstupní

kontroly, co říkají kolegové na to, že mají v zaměstnání světového a evropského šampiona?

Popravdě ten můj sport moc neřešíme. Oni ví, čemu se věnují, ale zápasy opravdu neprobíráme. Přinesu třeba ukázat mistrovské pásky, protože se vždycky najde někdo, kdo by rád viděl, jak vlastně vypadají, ale to je asi tak nejvíc. Sám o kickboxu nezačínám, aby se nikomu nezdálo, že se snad snažím machrovat.

Po práci a trénincích už asi nezbývá moc volného času. Jak relaxujete?

Asi jako každý druhý. Mám ženu a tři děti, takže se jim ve chvílích volna věnuji a dobíjím tak baterky. Rád se s nimi podívám na dobrý film, můžu i některé seriály. Snažím se zkrátka „vyvažovat“ a vracet rodině to, co jí dlužím, když jsem zrovna zaneprázdněný.

Děkujeme za rozhovor. MS

Magistrát opět přispěje lidem na zkrášlení jejich okolí

© Martin Grobe

Díky programu Tvoříme prostor byl zveleben i park v Plesné

Lavička před domem, relaxační zóna, komunitní zahrádka, úprava vnitrobloku, kompostér... Sami víte, jaký zlepšovák vám v místě bydliště chybí a co by vám zpříjemnilo veřejný prostor. Pokud své nápady v patřičné úpravě pošlete do 5. 2. ostravské rad-

nici, můžete se dočkat jejich realizace.

Ostrava už osmým rokem přispívá v rámci programu Tvoříme prostor právě na komunitní projekty ve veřejném prostoru. Od roku 2017 tak město podpořilo přes 50 projektů za více než 15 milionů korun.

Jen loni se díky dotacím z takřka celého participativního rozpočtu rodiče i zaměstnanci pustili do opravy veřejných zahrad u MŠ Slavíkova i MŠ U lesa na P. Lumumby. Členové a přátelé Českého červeného kříže Ostrava využili zchátralý prostor „pod

kaštanem“ a proměnili jej v relaxační zónu s grilem. A sousedé z bytového družstva U Arény si u domu postavili sportovní a společenskou zónu.

O dotaci smí žádat nepodnikající fyzická osoba nebo nestátní neziskové organizace působící na území celé České republiky: spolek, ústav, obecně prospěšná společnost, nadace, nadační fond, a dále také bytové družstvo či společenství vlastníků jednotek. Maximální výše dotační podpory určené na jeden projekt činí 500 000 korun, rádi ale podpoříme i nápady s nižším rozpočtem. Podporujeme komunitní nápady, je tedy důležité zapojit další nadšence.

První krok spočívá v pouhém zaslání projektového záměru a rozpočtu na e-mail tvorimeprostor@ostrava.cz. Aktuálním termínem k odevzdání projektových záměrů do prvního kola je 5. 2. 2024 včetně. Následuje tříkolové hodnocení. Kompletní žádost o dotaci včetně všech povinných příloh se podává až do třetího kola. Přílohy ke stažení i s harmonogramem všech šesti výzev jsou k dispozici na webu Tvoříme prostor.

Více informací najdete na www.tvorimeprostor.cz, Facebooku či Instagramu.

Městské dotace pomohou vlastníkům památek

Statutární město Ostrava opět podpoří stavební práce sloužící k zachování kulturních památek a významných městských staveb na svém území. Finanční prostředky žadatelům – tak jako v předchozích letech – poskytne rozpočet Programu na zachování a obnovu kulturních památek a významných městských staveb. V jeho rámci město pro nadcházející rok shromáždilo ve dvou výzvách celkem 5,5 milionu korun.

„Tento dotační program Ostrava vyhláší již od roku 2009. Za dobu svého fungování se stal důležitým nástrojem a pomocníkem při udržování architektonického dědictví našeho města. Majitelé nemovitostí této pomoci města aktivně využívají. Výsledkem tak je, že se daří postupně obnovovat zašlou krásu časem poznamenaných historických staveb, na jejichž obnovu mnohdy jejich majitelé nemají potřebné finance,“

shrnula náměstkyně primátora **Hana Tichánková**. „Žádosti pro rok 2024 je nutné předložit v termínu od 8. ledna do 12 hodin dne 8. března 2024. Samotné stavební práce pak musí být provedeny mezi 1. lednem 2024 a 30. červnem 2025,“ **připomíná potenciálním zájemcům.**

O poskytnutí dotace rozhodnou orgány města do konce června 2024. První výzva (číslo 3) se týká městských domů a industriálního dědictví. Zahrnuje městské domy, které jsou kulturní památkou nebo leží v památkově chráněném území, dále domy s mimořádným urbanistickým a architektonickým významem mimo památkově chráněné území, jakož i objekty kulturního využití a industriální památky. Minimální výše dotační podpory jednomu projektu činí 50 000 korun, maximální pak 1 500 000 korun.

Druhá z výzev (číslo 4) je vztažena

© Lukáš Kabon
Opravená „sorela“ v Porubě

k sakrálním stavbám. Těmi se rozumí objekty sloužící duchovní praxi, bohoslužbám a jiným náboženským úkonům. Nejnižší výše finanční podpory na jeden projekt je v rámci výzvy určena na 50 000 korun, nejvyšší částka přiznatelná jednomu projektu dělá 500 000 korun.

Žádosti budou přijímány elektronicky, následně pak v listinné podo-

bě, případně přes datovou schránku. Veškeré potřebné informace jsou přehledně k dispozici na www.ostrava.cz v záložkách Úřad – Hledám informace – Dotace – Veřejný prostor a památky – Neinvestiční dotace na zachování a obnovu kulturní památky a významné stavby.

Z Poruby do Vřesiny pohodlně na kole

Výstavba cyklostezky, která propojuje městskou část Poruba s Vřesinou, je úspěšně skončena. Úsek o přibližné délce 450 metrů konečně doplnil chybějící propojení komunikací v souběhu se silnicí I/11 a pokračování pěší komunikace od napojení mimoúrovňové křižovatky na silnici III/4692. Cyklistům i pěším tak umožňuje komfortní přístup k volnočasovému areálu Skalka Family Park a Střelnici Poruba.

Přínosy cyklotrasy detailně postihl náměstek primátora Břetislav Riger: „Nové cyklopropojení budou moci využít cyklisté mířící do zábavního parku, kteří do současnosti museli využít silnici III. třídy, cyklostezka tak představuje bezpečnější alternativu pohybu. Nová komunikace však může sloužit také pěším, pokud se vydají na procházku z točny ve Vřesině k zábavnímu parku nebo na střelnici či k rybníku Skalka. Město pokračuje v rozšiřování cyklo-

stezek ve snaze motivovat obyvatele k využití tohoto zdravého i ekologického způsobu dopravy a přispívá ke zvýšení bezpečnosti cyklistů. V letošním roce tak byly dokončeny cyklostezky v Hrabůvce, Mariánských Horách, Radvanicích a Michálkovicích, za zmínku stojí i unikátní lávka spojující Dolní oblast Vítkovice se

Slezskou Ostravou.“

Náklady na stavbu přesáhly 14,2 milionů korun, stavba byla spolufinancována Moravskoslezským krajem částkou ve výši přesahující 5,8 milionů korun. Město v roce 2023 uvolnilo k opravám páteřních cyklotras 25 milionů korun, letos takto plánuje využít asi 20 milionů korun. MS

Další křižovatka v novém

Cykloskokanem roku je Ostrava

Ostrava získala další ocenění související s fungováním udržitelné mobility a infrastruktury – titul Cykloskokan roku Do práce na kole 2023. Ostrava se zapojuje do výzev Do práce na kole již 10 let, z pozice městského organizátora se podílí na

soutěži šestým rokem. Za své vítězství dostala jako cenu servisní cyklostaniční SCANDIC od CykloHubu. Měla by být umístěna na viditelném a veřejně přístupném místě.

„Titulu Cykloskokan roku Do práce na kole 2023 si velice ceníme

a jsme rádi, že naše aktivity a realizace jsou vidět i v národním měřítku. Podnikli jsme velký kus cesty a se stejnou vervou chceme pokračovat i do budoucna,“ uvedl náměstek primátora Aleš Boháč. „Letos je to již naše druhé ocenění od společnosti Auto*Mat. Fungujeme totiž ve dvou rovinách – na externí bázi pro veřejnost a ostravské soutěžící jako městský organizátor výzvy, na interní bázi pak jako firemní organizátor pro zaměstnance magistrátu,“ doplnil náměstek Boháč.

Zaměstnancům město dlouhodobě hradí startovné do květnové výzvy, motivuje je také drobnými dárky a v rámci zářijové výzvy Do práce na kole i soutěží o hodnotnější ceny s danou tematikou.

V uplynulých pěti letech Ostrava investovala do výstavby cyklostezek víc než 308 milionů korun a dokončeno bylo 22,46 kilometrů nových úseků. Magistrát města Ostravy pak v červnu obdržel titul Cyklozaměstnavatel roku 2023 v Ostravě. O cyklozaměstnavateli v daném městě rozhodují zaměstnanci, kteří hodnotí firemní aktivitu, propagaci jízdy na kole, kvalitu, dostupnost a zájem, které mají pro cyklo dopravu k dispozici. RED

Plynulejší a bezpečnější dopravu, rozšíření dotčených ulic o jízdní pruh a celkovou modernizaci – to vše přinesla rekonstrukce křižovatky ulic Opavská a Studentská v Porubě. Přibyl semafor, nová cyklostezka nebo přechod pro chodce. Stavba začala loni v červnu a vyžádala si téměř 33 milionů korun.

Podle náměstka primátora Břetislava Riger výsledkem stojí za počáteční obtíže: „Závěr provedených zatěžovacích zkoušek v průběhu prací přinesl zjištění nevyhovujícího podloží komunikace i po provedené sanaci dle dokumentace. Bylo tedy zapotřebí provést sanaci oproti předpokládanému půl metru do hloubky jednoho metru, což způsobilo prodloužení uzavírky o měsíc. Děkujeme všem za trpělivost a pochopení, nicméně práce byly skutečně obsáhlé. Každopádně výsledkem bude vyšší bezpečnost pro chodce i cyklisty a lepší se průjezdnost této lokality.“

Rekonstrukce zahrnovala rovněž zbudování opěrných zdí, dešťové kanalizace, veřejného osvětlení nebo kamerového systému. V neposlední řadě došlo na přeložky inženýrských sítí. MS

© Adolf Horsinka.cz
Ocenění převzal rezortní náměstek Aleš Boháč

Modernizační plán městské nemocnice je připraven

Zastupitelstvo města Ostravy na posledním prosincovém zasedání schválilo dokument nazvaný „Studie proveditelnosti Městská nemocnice Ostrava“. Ten je při troše zjednodušení jakýmsi „jízdním a provozním řádem“ dlouhého procesu modernizace nemocničního areálu. Studie ověřuje medicínsko-investiční koncepci z roku 2020 a na základě zhodnocení celkového aktuálního stavu předkládá řešení. Prioritně zohledňuje aktuální i výhledové výzvy, před nimiž Městská nemocnice Ostrava (MNO) stojí.

Radní Michal Mariánek klade důraz na komplexnost studie: „Usilujeme o zbudování kompaktního a moderního zdravotnického areálu. Jsem přesvědčen, že takovou zásadní modernizaci ocení pacienti, návštěvníci i lékaři se svými spolupracovníky. Vycházíme přitom z podmínky, že takovýto areál musí být zároveň ekonomicky udržitelný, a úlitbou dnešní době je, že bude obsluhován techno-

Vizualizace MNO
Plánovaná podoba nemocničního exteriéru

logiemi snižující případný negativní vliv na životní prostředí. Celý harmonogram výstavby a modernizace je rozložený do několika navazujících etap, jejichž realizace by měla dohromady trvat téměř 8 let. Při započítání doby nezbytné k projektování a výběrovým řízením jde celkem o 10 let. Jsem přesvědčen, že výsledek bude stát za to a investované peníze se nám všem vrátí v podobě moderní nemocnice, která bude městu chloubou.“

Ústřední motiv studie spo-

čívá v centralizaci zdravotnických provozů do funkčního celku s optimalizací vazeb zdravotnické péče, pohybu pacientů i zdravotnického personálu, provozních toků materiálu, jídla, odpadu a dopravy. Pamatováno je na nezbytný rozvoj technického zázemí a infrastruktury. Modernizovat se bude také energetická výstroj a budou maximálně využity obnovitelné zdroje energie, vše s akcentem energetických úspor.

Celková modernizace si vyžádá náklady ve výši přesahující 5 miliard korun bez DPH. Jejich uhrazení bude spolufinancováno statutárním městem Ostrava, Moravskoslezským krajem, prostředky ze státního rozpočtu, evropskou dotací a dalšími zdroji třetích stran.

Nemocnice letos oslavila 175 let od svého vzniku. Disponuje 824 lůžky, zaměstnává téměř 2 000 lidí a jejími prostory každoročně projde více než 24 500 hospitalizovaných. ^{MS}

OU
Profesorka Sonia Zulfiqar

Magistrátní program láká špičkové vědce

V roce 2022 spustilo statutární město Ostrava program s názvem Global Experts. Jeho smyslem je pomoci Ostravské univerzitě (OU) vytvořit vhodné podmínky pro působení zahraničních vědeckých kapacit. O tom, že výsledky se dostávají, svědčí také přítomnost pákistánské vědkyně Sonii Zulfiqar na Katedře chemie Přírodovědecké fakulty OU. Profesorka Zulfiqar figuruje na vysoce prestižním žebříčku vědců WORLD'S TOP 2% SCIENTISTS, sestaveného Standfordskou univerzitou.

Sonia Zulfiqar se ke své ostravské stáži dostala právě prostřednictvím městského startovacího grantu na dobu 36 měsíců. Její jméno má značné renomé v oblasti materiálové aplikace (zejména co se týče porézních látek, polymerů a organicko-anorganických kompozitů), uchovávání energie, zachytu a separace CO₂ nebo fotokatalýzy.

Podle náměstkyně primátora Andrey Hoffmannové jde o další

důkaz, že program Global Experts je pro město v zásadě investicí s vysokou návratností do budoucna: „Program Global Experts cílí na přilákání excelentních vědců na univerzity v Ostravě, kdy konečným efektem bude růst atraktivity vysokoskolského studia a také lákání a podpora dalších talentovaných vědců se všemi pozitivními důsledky pro rozvoj celého regionu.“

Ve výše zmíněném žebříčku WORLD'S TOP 2% SCIENTISTS bychom našli rovněž další akademiky působící na ostravských univerzitách. Ostravská univerzita aktuálně vybírá dva nově příchozí zahraniční vědce pro svá pracoviště.

Pilotní fáze projektu Global Experts potrvá do roku 2024. Město podpoří příchod pěti vědců ze zahraničí a jejich pobyt bude dotovat částkou okolo 50 milionů korun. Zbylé náklady uhradí obě ostravské univerzity z vlastních prostředků. ^{MS}

SeniorOVA akademie přinesla poznání i zábavu

Městská policie Ostrava nedávno představila projekt SeniorOVA, zaměřený na bezpečnostní prevenci seniorů. Cyklem jedenácti přednášek a dvou exkurzí zdárně prošlo osmdvacet dříve narozených obyvatel našeho města. Absolventský certifikát slavnostně převzali z rukou ostravského primátora.

Program SeniorOVA běžel od loň-

ského září do začátku prosince. Zahrnoval přednášky, které informovaly o bezpečnostních rizicích, jimž bývají seniori vystaveni. Jiné z přednášek se zabíraly tématy jako zvyšování právního vědomí, zvládání mimořádných situací nebo poskytování první pomoci. Mimořádně atraktivní byly pro účastníky programu návštěvy u psů a jízdnic strážníků městské poli-

cie. Role mentorů se v průběhu kurzu zhostili jak odborní lektori, tak samotní strážníci.

Primátor města Ostravy Jan Dohnal vyzdvihl celkový přínos akademie: „Preventivní aktivity mají klíčovou roli v boji s protiprávním jednáním. Tento specifický program městské policie cílí na zvlášť zranitelné oběti a jeho účastníci získali širokou škálu informací, které jim případně pomohou se rozhodnout, jak řešit potenciální krizové situace. Informování seniorů o aktuálních trendech protiprávního jednání a hlavně způsobu, jak mu předějit, má v tomto směru nezastupitelný význam. Cením si toho, že naše městská policie nabízí zájemcům tak komplexní preventivní aktivitu.“

Absolventi SeniorOVA akademie – sedmadvacet žen a jeden muž – tak získali množství užitečných rad a vědomostí, jak nejlépe ochránit sebe, své bezpečí, a to doma, na ulici a u „moderních“ seniorů rovněž v kybernetickém prostředí. Městská policie pro ně chystá navazující vzdělávací program zaměřený na aktuální tematické celky.

Projekt SeniorOVA akademie finančně podpořilo Ministerstvo vnitra České republiky a statutární město Ostrava. MS

Rázné opatření proti energošmejdům

Ostravští radní na konci loňského roku schválili nařízení zakazující některé formy prodeje zboží a poskytování služeb v energetických odvětvích. Nové nařízení zakazuje podomní i pochůzkový prodej zboží nebo poskytování služeb, prováděných mimo obchodní prostory při výkonu licencované činnosti držitelem licence nebo při výkonu zprostředkovatelské činnosti v energetických odvětvích ve městě.

Regulace má jednak zamezit obtěžování nabídkami „výhodných“ smluv na dodávky elektrické energie nebo plynu, jednak zabránit nekalým praktikám tzv. „energošmejdů“, kteří často nabízejí uzavírání nevýhodných smluv především rizikovým skupinám obyvatel.

Prodejci, kteří toto nařízení nebudou respektovat, se dopustí přestupku, za který jim hrozí pokuta až 100 000 korun. Pokud se občané s tímto druhem energetických služeb setkají, mohou se obrátit na strážníky městské policie nebo na úřad příslušného městského obvodu. RED

Radnice ocenila Dobrovolníky roku 2023

Udílání titulu Dobrovolník roku se stalo v Ostravě tradicí. Již potřinácté magistrát udělením tohoto vyznamenání poděkoval těm, kdo pomáhají potřebným v organizacích a institucích nejrůznějšího druhu. Loni v prosinci bylo v prostorách Nové radnice tímto titulem oceněno deset dobrovolníků. Oproti předchozím ročníkům byla nově vyhlášena kategorie neformálních dobrovolníků.

Tuto novinku podrobněji představil náměstek primátora Zbyněk Pražák: „Město poprvé přistoupilo také k poděkování za aktivity mající dopad na oblast rodinné politiky. Díky práci těchto dobrovolníků funguje řada prarodinných organizací, ať už se jedná o rodinná či komunitní centra, nebo farnosti a spolky. V této kategorii byli oceněni čtyři nominovaní, jednalo se o jednotlivce, rodinu i manžele.“

Město spolupracuje se dvanácti dobrovolnickými organizacemi, působícími na území města a sdružujícími téměř

3000 dobrovolníků. Tito dobrovolníci letos věnovali potřebným úctyhodných takřka 50 000 hodin. Ostrava podpořila dobrovolnictví také částkou přesahující 2,3 milionů korun.

Vděk oceněným vyjádřil také ostravský primátor Jan Dohnal: „Děkuji všem dobrovolníkům, kteří

svůj čas věnují potřebným zcela nezištně, bez nároku na honorář, a pomáhají jim v těžkých životních chvílích, nemoci či je doprovází na cestě poslední. Mají můj hluboký obdiv, protože se nejedná o jednoduchou službu, přesto si ji vybrali a někteří z nich pomáhají i desítky let. Naše poděkování náleží nejen dnes

oceněným dobrovolníkům, ale i všem ostatním, kteří svůj život zasvětili pomoci potřebným.“

Přehled oceněných s výčtem jejich aktivit najdete na <https://www.ostrava.cz/cs/o-meste/aktualne/dobrovolnici-roku-2023-prevzali-oceneni-na-ostravske-radnici>. RED

© Jiří Zerzouh

Mrakodrap u Nové Karolíny navrhnou architekti zvučných jmen

Do mezinárodní soutěže „Ostrava Tower Complex“, která určí výslednou podobu moderní výškové budovy poblíž areálu Nová Karolína, se přihlásila pětice architektonických kanceláří. Do jednoho jde o renomovaná studia, jejichž pracovníci se mohou pochlubit bohatými zkušenostmi jak z oboru, tak i soutěží daného formátu. Své návrhy musí odevzdat do 4. 2. 2024.

Mezi přihlášenými soutěžícími figurují Eva Le Peutrec, autorka 140 významných projektů, která v šestadvaceti letech projektovala výškovou stavbu v Šanghaji, Michal Sedláček s profesní historií v několika asijských zemích i USA, vedoucí architekt dánského studia BIG Jan Magasanik, dále Jakub Klačka z proslulého ateliéru Zaha Hadid Architects, významný a osvědčený regionální architekt David Kotek a také Tomáš Bindr, jeden z vedoucích architektů vyhledávaného opavského studia Atelier 38.

Součástí architektonické soutěže

Vizualizace RT TORAX
Jedna z dřívějších představ podoby mrakodrapu

byl, krom jiného, workshop, který se uskutečnil 5. 12. 2023 za účasti investora, porotců, přízvaných expertů a zástupců města Ostravy.

Podmínky architektonické soutěže dohodl soukromý investor se statutárním městem Ostrava. Magistrát kladl důraz na to, aby návrhy řešily veřejná prostranství přilehlé lokality a propojení nové budovy s okolím. „Rozvoj území Nová Karolína patří mezi dlouhodobé priority vedení města a projekt výškové budovy je

dalším významným krokem v tomto úsilí. Navíc je to jedinečná příležitost, jak Ostravu obohatit o špičkovou architekturu světového formátu,“ slibuje si od projektu primátor Ostravy Jan Dohnal.

O vítězi soutěže rozhodne porota složená z nezávislých odborníků a zástupců soukromého investora. Stavební práce na mrakodrapu by měly začít v roce 2028, jejich dokončení a uvedení budovy do provozu je plánováno na rok 2032. ^{MS}

Ostrava udržuje vysoký rating. Výhled se zlepšil

Hodnocení prestižní ratingové agentury Moody's se z červnové známky Aa3 s výhledem negativním posunulo k hodnocení Aa3 s výhledem stabilním. Hodnotitelé tak rozhodli na základě detailního rozboru hospodaření, celkové finanční situace, finančních perspektiv a samozřejmě se zohledněním celkového ratingového výhledu České republiky.

Vysoká ratingová známka Aa3/stabilní zohledňuje v případě statutárního města Ostravy jeho silné provozní výsledky podpořené obehoditelným řízením rozpočtu a vysokou likviditu.

Náměstkyně primátora Lucie Baránková Vilamová zdůraznila, že potvrzení vysokého investičního stupně a zlepšení výhledu přichází i za současných náročných podmínek: „Přestože národní ekonomika zažívá zpomalení a nadále se potýká s určitými problémy, daří se nám udržovat vysoký rating. Posun výhledu od negativního ke stabilnímu je rovněž povzbudivý. Jako statutární město Ostrava budeme nadále pokračovat ve zodpovědném hospodaření, s ohledem na uskutečňování projektů obsažených v našem strategickém plánu.“

Výhled ratingu je stabilní, odráží stabilní výhled na rating České republiky. Zlepšit by se do budoucna mohl zvýšením ratingu České republiky při zachování současné úrovně provozního přebytku, silné likvidity a snížení zadlužení města Ostravy. ^{MS}

Další „dovolenková“ linka z Mošnova

Boris Renner

Mezinárodní Letiště Leoše Janáčka Ostrava začalo koncem loňského roku v rezervačním systému nabízet novou linku. Ta z mošnovského letiště směřuje do slunné španělské Malagy. Spoj zajišťuje nízkonákladová letecká společnost Ryanair, která počítá s prvním letem již 3. 6. 2024. Linka pak bude pravidelně fungovat

každoročně do 24. října.

Ostravský primátor Jan Dohnal novinku potěšeně glosoval: „Ryanair nabídne dvakrát týdně pravidelné lety na vyhledávaný jih Španělska. Díky velmi příznivým cenám letenek, kdy zpáteční let v červenci vyjde na méně než 2 500 korun za osobu, věřím, že letadla

budou pravidelně plně obsazená.“

Moravskoslezská metropole tak získala svou čtvrtou pravidelnou linku. Společnost Ryanair stojí rovněž za linkou z Mošnova do Londýna. Polská aerolinka LOT pak létá mezi Ostravou a Varšavou. Linku do Podgorice obstarává černohorský národní dopravce Air Montenegro. ^{MS}

Vznik Velké Ostravy připomene celá řada poutavých akcí

Dne 1. 1. 1924 došlo sloučením sedmi do té doby samostatných obcí k ustavení takřčené Velké Ostravy (oficiální název zněl Moravská Ostrava). Společný projekt Moravské Ostravy, Přívozu, Vítkovic, Mariánských Hor, Zábřehu, Hrabůvky a Nové Vsi před sto lety položil základy pro budoucí rozvoj Ostravy jako dnešní moravskoslezské metropole. Tomuto významnému jubileu je věnována výstava „100 let Velké Ostravy“, kterou můžeme až do konce ledna vidět ve foyer Nové radnice.

Jak upozornila náměstkyně primátora Lucie Baránková Vilamová, výstava je první z dlouhého seznamu tematických akcí, které potvrzují až do června: „Ostravské jubileum si připomeneme napříč „zakládajícími obvody“. Místní radnice ve spolupráci s magistrátem připravily pro veřejnost mnoho zajímavého. Kromě výstav a přednášek se lidé mohou kupříkladu těšit na komentované prohlídky atraktivních míst, výtvarné dílny nebo dobový kabaret. Jako zlatý hřeb představíme dvě geocachingové hry s motivy z ostravské historie, které svým příběhem propojí jednotlivé městské lokality. Všem zájemcům doporučujeme sledovat web velkaostrava.cz, který bude průběžně aktualizován.“

Od zimy do časného léta se tak bude každý z nás moci pomyslně přesunout v čase a zábavnou formou poznat, jak vypadala Ostrava (nejen) za první republiky. Z programu si vyberou malí i velcí.

Kouzlo „zlatých dvacátých“ v tehdejší Ostravě lze přenést i do vašich domovů. Ostravský magistrát spolu s městskými úřady městských částí sjednocených roku 1924 do Velké Ostravy totiž připravily unikátní retro kalendář s vybranými dobovými fotografiemi a přiléhavou grafikou. Zakoupit jej můžete v prostorách ostravských informačních center, případně z pohodlí domova objednat přes e-shop na <https://eshop.ostravainfo.cz/kalendar-velka-ostava-1924/>. MS

Ostravák a válečný hrdina oslavil 105 let. Vychází o něm kniha

Ervín Hoida, který se narodil 30. 11. 1918, je pouze o necelý měsíc mladší než první československá republika. Zároveň je posledním občanem někdejšího Československa, který se v řadách Československé zahraniční armády účastnil bojů na západní frontě téměř po celou dobu trvání války.

Z rodné Ostravy uprchl krátce poté, co byla obsazena německými vojsky. Ve Francii vstoupil do 1. československého náhradního praporu. Účastnil se zadržovacích a ústupových bojů proti německé přesile. Po pádu Francie se mu zdařil útek do Velké Británie, kde se osobně poznal také s Jozefem Gabčíkem a Janem Kubišem, parašutisty, úspěšnými atentáčníky na zastupujícího říšského protektora Reinharda Heydricha. Později sloužil v Československé samostatné obrněné brigádě ve Velké Británii.

S touto jednotkou se podílel na úspěšné blokaci německé posádky francouzského přístavu Dunkerque. Velitel brigády, generál Alois Liška, zde přijal kapitulaci z rukou viceadmirála Friedricha Frisia.

V poválečném Československu Ervín Hoida prozíravě rozpoznal plíživý nástup komunistické totality a odešel do Velké Británie. Jak sám uváděl, nebýt převzetí moci komunistickou stranou, žil by v Československu nadále i se svou rodinou. „Každý, kdo se narodil v republice a chodil do školy v republice, tak musí pomáhat,“ vyjádřil své krédo v jednom z rozhovorů.

Osudy Ervína Hoidy popisuje nedávno vydaná kniha historika Jiřího Klůce „Ervín Hoida: poslední z hrdinů“. Publikace z dílny nakladatelství Svět křídel poutavě vykresluje Hoidův neuvěřitelný

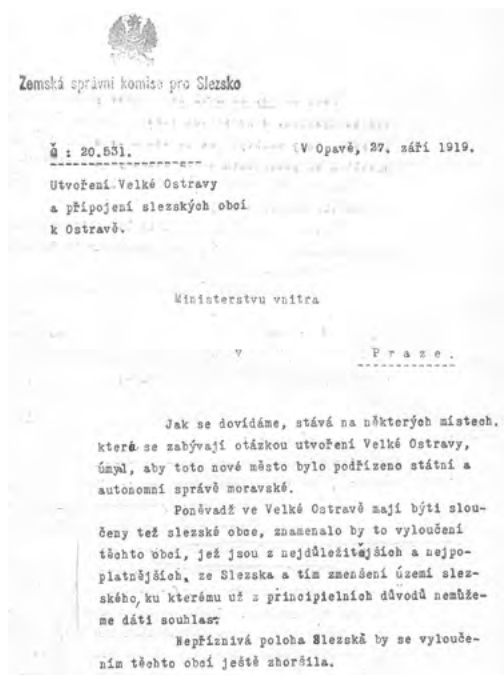

a dramatický příběh. Autor, který shromáždil značné množství dobového materiálu, je s Ervínem Hoidou v osobním kontaktu a navštěvuje ho v britském Liverpoolu, kde ostravský rodák žije.

Statutární město Ostrava si významného rodáka Ervína Hoidy velice váží. Blahopřání k jeho úžasnému životnímu jubileu mu zaslal také ostravský primátor Jan Doňhal. Děkujeme panu Hoidovi za příkladnou službu vlasti, přejeme mu mnoho zdraví, štěstí, spokojenosti a všeho dobrého. MS

Hana Šústková

Velká Ostrava slaví 100 let

Velká Ostrava nevznikla na rozdíl od Velké Prahy či Velkého Brna na základě zvláštního zákona, jak se původně předpokládalo, nýbrž pouhým ministerským rozhodnutím schváleným vládou a vyhlášeným v Úředním listě RČS II. ledna 1924. Pro budoucnost města tak stěžejní akt zabral zde pouhých šest řádků i s nadpisem.

V Mor. Ostravě 20.414 Čechů.

Správní komise města Mor. Ostravy zařídila sčítání lidu v Mor. Ostravě dle stavu ze dne 1. února 1919. Při tomto sčítání mělo se v prvé řadě zjistit, kolik zde bydlí Čechů, kolik Němců, kolik Poláků a Židů. Nesporno, že toto sčítání nebylo po chuti židovsko-německé klíče, která nás tolik let rdousila a utlačovala. Při dřívějších sčítáních dovedli to již Němci, kteří měli po ruce tak rozsáhlý aparát, zařídili, že umělé sehnali si zde většinu německo-židovskou. Tentokrát však při sčítání nepoužila strana česká žádného násilí, žádných hrozeb, proto se ukázala Mor. Ostrava ve skutečném světle, proto padl ráz německý a zjištěno, jakou Ostrava skutečně je. Správní komise nemusela nikoho přepracovávat a předělávat, jen některé podezřelé případy, vyšetřila. Výsledek sčítání jeví se následovně:

	Rok 1919	1910
Čechů . . .	20.414 = 53%	13.348
Němců . . .	9.247 = 23% ^{1/2}	17.293
Židů . . .	4.716 = 12% ^{1/2}	
Poláků . . .	4.142 = 10% ^{1/2}	5.092
Jiných . . .	146	
Úhrnem . . .	38.665	36.754

V roce 1910, když se zjišťovalo i náboženství při sčítání lidu, se zjistilo, že v Mor. Ostravě bylo 4.130 Židů. Letos přihlásilo národnost židovskou 4.716 Židů, mimo to značné procento Židů započítáno ještě mezi Němci, jeví tedy Mor. Ostrava značný přírůstek Židů. Odkud se tu Židé vzali, kloubě známo! Ti jako egyptské kobylinky se u nás uhostili za války.

Protest Zemské správní komise pro Slezsko z roku 1919 zmiňuje kromě národnostního rovněž aspekt ekonomický – ztráta ostravských obcí by byla těžkou ranou pro slezský rozpočet.

Prvního ledna 2024 si připomínáme 100. výročí vzniku Velké Ostravy. Na následujících řádcích si připomeneme, jak k tomuto spojení došlo.

Údajně již před 1. světovou válkou se tehdejší německé obecní výbory Moravské Ostravy, Přívozu a Vítkovic zabývaly myšlenkou sloučení těchto tří měst. V případě její realizace by dosáhl počet obyvatel takového celku téměř 80 tisíc, přičemž německé obyvatelstvo by zde mělo nadpoloviční většinu.

Po první světové válce se situace obrátila; mezi lety 1919–1924 došlo postupně ke vzniku tzv. Velké Olomouce, Velkého Brna, Velké Prahy a Velké Plzně, s tím, že minimálně v prvních dvou případech bylo důležitým motivem právě zajištění české většiny prostřednictvím připojení okrajových českých obcí k historickým jádrům s početným německým obyvatelstvem. Nelze pochybovat, že i projekt Velké Ostravy, o němž se začalo mluvit již počátkem roku 1919, byl veden právě těmito pohnutkami. Projekt počítal s tím, že k Moravské Ostravě bude připojeno dalších čtrnáct obcí a měst, z toho šest moravských (Hrabůvka, Mariánské Hory, Nová Ves, Přívoz, Vítkovice, Zábřeh) a osm slezských

(Hrušov, Kunčice, Kunčičky, Michálkovice, Mugglinov, Radvanice, Slezská Ostrava, Svinov).

Samozřejmě se předpokládalo, že Velká Ostrava se stane statutárním městem s vlastním magistrátem, což by rovněž výrazně zvýšilo prestiž města. Problémem zůstávaly zemské hranice – dosavadní legislativa totiž v rámci slučování obcí s jejich změnou nepočítala. Proto musel být vydán zvláštní zákon, který umožňoval připojit Velkou Ostravu buďto k Moravě, nebo ke Slezsku.

Kamenem úrazu se ovšem ukázaly být problémy národnostní a ekonomické. Ve Slezsku panovaly komplikované národnostní poměry. Kromě velké polské menšiny byla ve Slezsku většina obyvatelstva německého, která by připojením celé Velké Ostravy s jejími českými obcemi k Moravě zcela jednoznačně dominovala. Nabízelo se samozřejmě připojit Velkou Ostravu ke Slezsku, proti tomu se však pro změnu postavily moravské zemské orgány. Ostravské obce byly totiž ekonomicky velmi silné a moravskému zeměmu rozpočtu přinášely až 12 % příjmů. V případě Slezska by to bylo ostatně ještě výraznější – obce na pravém břehu Ostravice spolu se Svinovem zajišťovaly slezskému rozpočtu až 24 %. V otázce financí byl postoj obou zemí naprosto neústupný. K dovršení všeho se ozvaly v roce 1920 také obce, které měly být po vzniku Velké Ostravy připojeny k politickému okresu Místek; proti tomuto záměru vehementně protestovaly a hrozily až jakousi občanskou neposlušností.

Celý projekt tak nečekaně uvízl na zemských hranicích. Protože zamýšlená realizace župního zřízení (jakési obdoby dnešních krajů) byla stále v nedohlednu a ani v následujících dvou letech se postoje zainteresovaných stran nezměnily, rozhodlo ministerstvo vnitra jen o sloučení sedmi moravských obcí. Československá vláda schválila tento krok 20. prosince 1923 s platností od 1. ledna roku následujícího.

K 1. 1. 1924 tedy Velká Ostrava konečně vznikla – bez vlastního statutu, podstatně menší, než se předpokládalo, přesto však počet jejích obyvatel překročil sto tisíc. Správní komise sloučených obcí byly zrušeny a až do vypsání nových voleb byl pověřen vedením celého města Jan Prokeš ve funkci vládního komisaře. Přes veškeré nedostatky, které projekt Velké Ostravy měl, šlo v té chvíli o obrovský úspěch; cesta k modernímu velkoměstu byla konečně otevřena.

O výsledcích zvláštního sčítání v roce 1919 informovaly všechny místní české noviny s nadšením. Článek z lidoveckého listu Ostravský kraj nešetřil na rozdíl od jiných antisemitskými výpady na adresu tehdy početné židovské komunity, která měla poprvé možnost deklarovat se jako zvláštní národnost.

Nová radnice se stala národní kulturní památkou

Vláda České republiky na svém zasedání schválila návrh Ministerstva kultury, který prohlašuje ostravskou Novou radnici za národní kulturní památku. Ostravské dominantě, vystavěné v období první československé republiky, se tak dostalo oficiálního vstupu mezi nejvýznamnější a nejlépe dochovanou část českého kulturního dědictví.

Nová radnice v tehdejší Moravské Ostravě vznikala během let 1925 až 1930. Dvoukřídlá budova s vyhlídkovou věží byla slavnostně otevřena 28. října 1930, na výročí vzniku samostatného státu. Autory jejího návrhu jsou architekti František Kolář a Jan Rubý. Její stavba vyšla na 52 milionů korun (výše průměrného měsíčního platu ve 30. letech činila zhruba 800 korun).

Doposud se jedná o nejrozsáhlejší radniční komplex v České republice (a patrně i na celém území bývalého Československa) s nejvyšší radniční věží. Ta je vysoká 85,6 metrů, přičemž ve výšce 73 metrů se nachází oblíbená vyhlídková terasa. V 90. letech prošla radnice rekonstrukcí, která, mimo jiné, vrátila reprezentativním interié-

rům podobu z prvorepublikových let.

Spolu s Novou radnicí v Ostravě vláda schválila rozšíření počtu národních kulturních památek o dalších 17 položek. Ve 14 případech se taktéž

jedná o radniční komplexy. Návrh na vyhlášení připravuje Ministerstvo kultury České republiky ve spolupráci s Národním památkovým ústavem. Návrhy na zařazení do seznamu ná-

rodních kulturních památek musí na rozdíl od kulturních památek, které vyhláší samo Ministerstvo kultury, projednat vláda. MS

Klub mladého diváka lační po čerstvé krvi

Zajímá tě **kultura** a vše okolo ní?

Chceš chodit **do divadla, na koncert, do galerie** s partou lidí za fajn ceny?

Toužíš vidět "pod pokličku" a zjistit, jak funguje zákulisí a jací jsou umělci?

Mladý divák vytváří komunitu lidí, kteří **♥ kultura** a vše okolo ní.

Všem příznivcům kulturního života v Ostravě, kterým je mezi 15–25 lety, se otevírá příležitost, jak hlouběji proniknout do ostravské kultury a sdílet své zážitky s ostatními. Díky klubu Mladý divák.cz se totiž mohou dostat také do míst, která nebývají vždy přístupná. Chcete nahlédnout do backstage na akci? Popovídat si se samotnými umělci o jejich tvorbě? Seznámit se s novými lidmi a probírat s nimi představení, koncert nebo film? Je libo tip na zajímavý kus? S Mladým divákem žádný problém!

Klub Mladý divák.cz, který funguje s podporou statutárního města Ostrava, se nevyhýbá žádné z barev kulturního spektra v našem městě. Lze s ním navštívit činoherní představení, balet, vernisáž galerijní výstavy nebo koncert klasické i alternativní hudby. Svým členům nabízí k jednotlivým akcím doprovodný program, vstupenky za příznivé ceny, posílání kulturních novinek

e-mailem a mnohé z dalších benefitů.

Jak se stát členem? Zájemci na <https://mladydivak.cz/chci-byt-clenem/> vyplní a odešlou jednoduchý formulář. Zpět jim přijde členská karta, kterou je možné (rozhodně však ne povinně) uložit do mobilu. Kartou pak stačí předložit při návštěvě kulturních akcí a pak už si jen užíváte poskytovaných výhod. Zpracování karty nicméně chvíli trvá, proto je vhodné provést internetovou registraci alespoň 2 dny před koupí vstupenky na první kulturní akci. Pokud tak žadatel s předstihem neučiní, nelze mu garantovat požadovanou slevu.

Mladý divák.cz svou činností posiluje kulturní prostředí mezi mladými lidmi a usnadňuje podmínky pro jejich setkávání na bázi zájmu o kulturní dění. Vše, co potřebujete o Mladém divákovi vědět, najdete na <https://mladydivak.cz/>. Ať už se – slovy klasika – bojíte zeptat, nebo nikoliv. MS

DIVADLO

Divadlo improvizace Odvaz: Ostrov přežití	DK Poklad	10. 1. 2024
Richard III. - premiéra	Divadlo Jiřího Myrona	13. 1. 2024
Děti slunce - premiéra	Komorní scéna Aréna	13. 1. 2024
Ztraceni v Yonkers - premiéra	Divadlo Antonína Dvořáka	20. 1. 2024
No tears for queers - premiéra	Stará aréna	20. 1. 2024
Show Petra Jablonského	BUMBUM Comedy	23. 1. 2024

TANEC

International Festival Ballet	Multifunkční hala Gong	28. 1. 2024
-------------------------------	------------------------	-------------

HUDBA

4 tenoři	Multifunkční hala Gong	6. 1. 2024
Hradištan & Jiří Pavlica - novoroční koncert	DK Poklad	11. 1. 2024
Milan Bátor hraje Davida Stypku	Klub Parník	13. 1. 2024
Niké Vopalecká	Sky Music Club	13. 1. 2024
Vanessa	BARRÁK music club	19. 1. 2024
Hudební čtvrtek: Ministrone	Stará aréna	25. 1. 2024
SPAK	BUMBUM Comedy	28. 1. 2024
Sláva zvidavosti! Zkus to!	Kino Vesmír	28. 1. 2024
Petr Hapka a jeho potměšilí hosté aneb Pocta Haně Hegerové	DK Akord	31. 1. 2024

LITERATURA

Meet & Read: VEM KNIHU A PŘIJĎ - Teenageři do knihoven	KMO J. Trnky	8. 1. 2024
LiStOVÁNÍ.cz: STOP	Centrum PANT	17. 1. 2024
Tajemný Shakespeare - beseda	KMO Svinov	23. 1. 2024
Poetická kavárna	Kavárna Národní dům	29. 1. 2024

VÝSTAVY

Rojo a Kress: Fast and Furious	Galerie Dukla	28. 11. 2023 - 18. 2. 2024
Rostislav Košťál: Krajina (s babama)	Fotografická galerie Fiducia	7. 12. 2023 - 24. 1. 2024
Fenomén Vítkovice: 195 let, bez kterých by Ostrava nebyla Ostravou	Galerie Gong	8. 12. 2023 - 31. 1. 2024
Ivo Sumec / Člověčí věci	Dům umění	17. 1. - 10. 3. 2024
Cena Jindřicha Chaluppeckého 2023 - komentovaná prohlídka	PLATO Bauhaus	18. 1. 2024
Veřejné redakční setkání II - celodenní doprovodný program k výstavě Uprchlá, našel skrýš, stále uniká	PLATO	27. 1. 2024

OSTATNÍ

Pestré stezky: Hornická pekárna na Hranečnicku	Hornická pekárna na Hranečnicku	6.-31. 1. 2024
Dobrovský & Šídlo: Živé natáčení podcastu Paměti národa	DK Poklad	22. 1. 2024
OZVĚNY: Kanadský večer - cestovatelsko-hudební večer	Klub Parník	23. 1. 2024

Knihovny jsou i pro náctileté

Průzkum Knihovny města Ostravy (KMO) zjistil, že smysl trávení volného času teenagerů zůstává výsostně aktuálním tématem, ke kterému by právě knihovna měla co říci. Tak se zrodila iniciativa „Teenageři do škol“, finančně podporovaná Nadací ČEZ. V její rámci na třech pobočkách KMO – v Opavské ulici, v ulici Jiřího Trnky a ulici 29. dubna vznikly „makerspaces“, tedy kreativní prostory pro teenagery s relax zónou. Projekt umožní využívat možnosti knihoven všem teenagerům bez rozdílu sociálního zázemí a posílí prevenci sociálně patologických jevů u mladistvých. Podrobnosti na <https://www.kmo.cz/spustili-jsme-projekt-teenageri-do-knihoven/>. MS

První ostravský comedy club se těší na vaši návštěvu

Pod taktovkou známého herce a komika Štěpána Kozuba otevřel koncem loňského roku na Havlíčkově nábřeží své brány BUMBUM Comedy Club. Jde o vůbec první kulturní stánek v moravskoslezské metropoli zaměřený primárně na žánr stand-up comedy. Lednový program láká například na Štěpána Kozuba, ale také Petra Jablonského, Arnošta Frauenberga, Robina Ferro, na společné vystoupení dvou pokolení hereckého rodu Sedláčků (tedy otce Jiřího a syna Michala), soubor 5Pak nebo koncert skupiny Karafa. Více na webu <https://bumbumcomedy.cz/>. MS

© Lukáš Kaboň

Známe Seniory roku 2023

Anketa senior roku, kterou statutární město Ostrava pravidelně vyhlašuje u příležitosti Mezinárodního dne seniorů, se loni konala už posedmnácté. Magistrát tak opět ocenil aktivní Ostravany starší 65 let, kteří svému okolí dokazují, že činnost, elán a tvořivost neznají věkovou omezení. Seniorek roku 2023 se stal Jan Grossmann, Čestná uznání města Ostravy pak převzali Stanislav Drozd a Rudolf Kubica. Klubem seniorů uplynulého roku byl vyhlášen Spolek seniorů Martinov.

Město tak vyznamenalo ty, kdo svou inspirativní činností výjimečným způsobem přispěli ke zlepšení kvality života ve svém okolí a stali se inspirací pro druhé.

„Ocenění seniorů a seniorských klubů náleží ke krásné tradici, kterou město Ostrava každoročně pořádá. Je velmi povzbuzující vidět tolik činných, inspirujících lidí, kteří ani v seniorském věku nepřestali pracovat pro druhé a pomáhat v různých oblastech. Na druhou stranu je pak velmi těžké vybrat z těchto lidí si zaslouží náš obdiv a poděkování. Dovolte mi proto poděkovat všem, kteří i v pozdějším věku myslí na své okolí, organizují různé aktivity a jsou užiteční pro druhé,“ vyjádřil se k anketě náměstek primátora Zbyněk Pražák.

Senior roku 2023 Jan Grossmann je

úspěšným a zkušeným hudebním skladatelem, publicistou i pedagogem. Působil také jako dramaturg Janáčkovy filharmonie Ostrava, Státního komorního orchestru v Žilině a hudebního festivalu Janáčkovy Hukvaldy.

Čestné uznání pro Stanislava Drozda je poděkováním za jeho činnost na poli fotografie, zejména v oblasti reportážní, dokumentární a krajinné fotografie. Oceněný se často soustředí na motivy spojené s proměnami Ostravy a jejího okolí. Druhý držitel čestného ocenění Rudolf Kubica byl dlouholetým aktivním členem i cvičitelem Klubu českých turistů Ostrava Poruba. Akce klubu byly vždy perfektně organizované a připravené a obohacovaly účastníky v různých směrech.

Letošní titul Klub seniorů přináležejí Spolku seniorů Martinov. Počátky klubu se datují do roku 1961. Záběr klubové činnosti zahrnuje sport, vzdělávací projekty nebo organizaci zájezdů. Členové pomáhají s údržbou zahrady místní mateřské školy i zeleně před radnicí v Martinově. Nevycházejí se rukodělným činnostem, pečou perníky i koláče nebo zrovna vyrábí třeba skřítky či sněhuláky na vánoční jarmark.

Podrobnosti o výsledcích ankety Senior roku 2023 jsou dostupné na <https://www.ostrava.cz/cs/o-meste/aktualne/mesto-ocenilo-seniory-roku-2023>. RED

Letošním prvním občánkem je novorozenec Gabriel

První miminko, které spatřilo roku 2024 v Ostravě světlo světa, se jmenuje Gabriel. Nositel jména hebrejského původu, značící „Bůh je mocný“, se narodil 1.1. v 0:39 hodin, a to v porodnici Fakultní nemocnice Ostrava. Gabrielova rodina žije v městské části Jih, kde se na nový přírůstek těšil také jeho dvouapůlletý bráška.

S dary a gratulací dorazil

k prvnímu letošnímu občánkovi a šťastné mamince také ostravský primátor Jan Dohnal. Mezi předanými dárky se vyjímala rovněž knižní sada „S knížkou do života/Bookstart“ z dílny Knihovny města Ostravy.

Srdečně mezi námi nového Ostraváka vítáme a přejeme mu mnoho štěstí, zdraví a životních úspěchů! RED

© MNO